

කො/විශාඛා විද්‍යාලය කොළඹ - 05

Co / Visakha Vidyalaya, Colombo - 05

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2024

General Certificate of Education (Adv. Level) Examination- 2024

භෞතික විද්‍යාව II

Physics II

13- ශ්‍රේණිය - තෙවන වාර පරීක්ෂණය - ඔක්තෝබර් 2024

Grade -13 - 3rd Term Test - October 2024

01

S

II

පැය තුනයි මි. 10

Three hours & 10 min

නම
Name

මෙම යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩදෙනු නො ලැබේ.

I A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න

ප්‍රශ්න 4 ක් වලින් 3 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න. ප්‍රශ්න 4 ක් වලින් 3 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

II B කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න 2 ක් වලින් 1 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න 2 ක් වලින් 1 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න. ප්‍රශ්න 2 ක් වලින් 1 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න 2 ක් වලින් 1 ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි

කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
C	8	
	9	
	10	
එකතුව		
ප්‍රතිශතය		

අවසාන ලකුණු

අලංකාරයෙන්	
ආකෘතිය	

සංස්කෘතික අංක

උපරිතර සහ පරිමාණ	
පරිමාණ කාලය	1
පරිමාණ කාලය	2

A කොටස - ව්‍යාකූල රචනා

* පහත සඳහන් වන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

(01) (a) පහත ව්‍යාකූල රචනා කරන්න.

(b) දී ඇති අවස්ථා සඳහා සහිත විශ්ලේෂණයන් (iii) වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි පරීක්ෂණය කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න. (නැතහොත් iii වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි පරීක්ෂණය කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න.)

(i) පහත පරීක්ෂණයේදී සහ සිතුවම් පුවරු පිටත දී.

(ii) අනන්ත (bxi) හි සඳහන් ක්‍රියා සිතුවම්පෙන් පසු සලකා බැලිය යුතු වන පාඩම් කුමක් ද?

(iii) පහත දක්වා ඇති මේසය වලට පාඩම් සඳහා ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න. සහ පාඩම් සඳහා සඳහන් කරන්න. පහත දක්වා ඇති මේසය වලට පාඩම් සඳහා සඳහන් කරන්න.

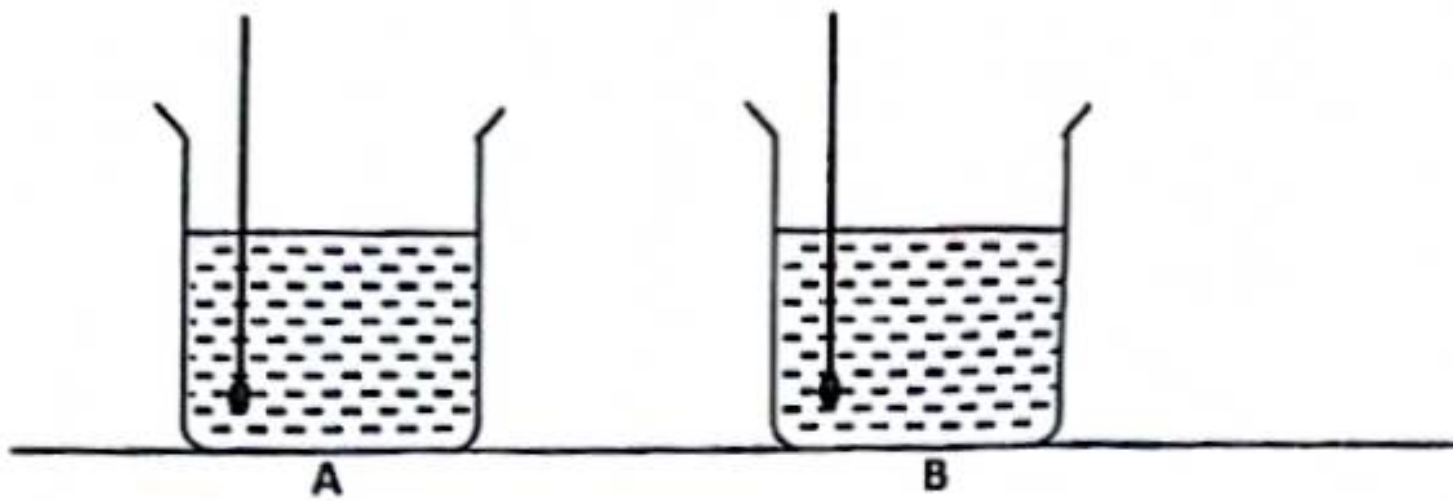
--

(iv) සලකුණු ලක්ෂණය (O) සහ පිටත ඇති දත්ත l_1 මගින් දී ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න. (නැතහොත් iii වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි පරීක්ෂණය කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න.)

(v) අනන්ත (b) (iii) අවස්ථාවේ පරිදි පරීක්ෂණය සඳහා සඳහන් කරන්න. (නැතහොත් iii වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි පරීක්ෂණය කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න.)

(vi) පහත පරීක්ෂණයේදී සඳහන් කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න. (නැතහොත් iii වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි පරීක්ෂණය කර ඇති ප්‍රතිඵලය සඳහා සඳහන් කරන්න.)

(02) කුහර අංකය ගණනය කිරීම සහිත පරීක්ෂණාගාරය තුළ ඇති පාලකයා සාපයක් භාවිතයෙන් කිරීමේ කිරීමට එබව නියමය ඇත. මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රමාණයක් සහ උෂ්ණත්වයන්, පිරින ලැබූ අංකය අතර දෘෂ්ටි ලද ස්වයංය නම් කැලරිමීටර් දෙකක්, අවශ්‍ය තරමට කුඩා අඩි කැලරි, පන්ධයක් සපයා ඇත.

(a) මෙම පරීක්ෂණය සිදු කිරීමට ලබා දී නොමැති අනෙක් වැදගත් අයිතමය කුමක් ද?

(b) a හි සඳහන් අයිතමය මගින් ඉටුවන කාර්යය කුමක් ද?

(c) පරීක්ෂණය සඳහා තවත් කැලරිමීටරයක් භාවිත කිරීමට හේතුව කුමක් ද?

(d) උෂ්ණත්ව පාඨාංක නිවැරදිව ලබා ගැනීමට එබ අනුගමනය කරන පරීක්ෂණාත්මක පියවර අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.

(e) (i) පරීක්ෂණයේදී එබ ලබාගත් උෂ්ණත්ව පිළිවෙළින් 20°C හා 22°C වේ පරීක්ෂණාගාරය තුළ කුහර අංකය ගණනය කරන්න.

(ii) කුහර අංකය පවා නිවැරදිව ලබා ගැනීමට උෂ්ණත්ව පාඨාංක දෙකක් ගැනීමට හේතුව පැහැදිලි කරන්න.

(1) l_1 සඳහා පළමුව තෝරා ගන්නා අගය 10cm ලෙස ගැනීම නිවැරදි යයි අනුමාන කළ හැකි වන විට පරිමාණය ලැබී යන්න. එය කළ විට ප්‍රකාශයට මෙම චක්‍රය වන්නේ ද? නොවේ ද? හේතුව පැහැදිලි කරන්න.

(2) ප්‍රත්‍යායාසයේ මගින් m_2 හි අගය සෙවීමට ඉහත (b) (v) හි ලියූ සම්බන්ධතාව සකස් කරන්න.

(3) ඉහත පරිදි සිදු කළ මෙම පරීක්ෂණයේ ලබාගත් පාඨාංක ඇසුරින් අදින ලද ප්‍රත්‍යායාසයේ අනුක්‍රමණය 1.02 විය. දී ඇති පරිමාණය (m_1) හි අගය 50g නම් m_2 හි අගය සොයන්න.

(vii) විදුරු කැබැල්ලේ (m_2) හි පිහිටීම වෙනස් නොවන විදුරු සහතිකය සෙවීමට අවශ්‍යව ඇතැයි සිතන්න.

(1) ඒ සඳහා මෙම සිදුකරන විලග පරීක්ෂණයකට පියවර සඳහන් කරන්න.

(2) මෙහිදී මෙම ලබා ගන්නා විෂූම (l_3) කුමක් ද?

(3) ප්‍රලයේ සහතිකය ρ_w ලෙස ගෙන හා ඉහත කොටස්වලදී ලබාගත් අවශ්‍ය දුරවල් භාවිත කර විදුරු සහතිකය ρ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබාගන්න.

AL API (PAPERS GROUP)

(f) උෂ්ණත්වය (°C)	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
ප්ලාස්ටික් සංචාලිතය (mmHg)	17.5	18.7	19.8	21.1	22.4	23.8	25.2	26.7	28.4	30	31.5	33.5	36

පරිසර උෂ්ණත්වය 30°C ලෙස සලකා පහළ ඇසුරින් පරීක්ෂණාගාරය තුළ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව සොයන්න.

(g) 30°C දී පරීක්ෂණාගාරය තුළ ජල වාෂ්පවල ආංශික වාෂ්ප පීඩනය කොපමණ ද?

(h) පරීක්ෂණය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා නිරන්තර මන්ද කළ යුත්තේ ඇයි?

(i) පරීක්ෂණය සඳහා විශාල අයිස් කැටයක් යෙදුවහොත් ඇති වන පරීක්ෂණාත්මක ගැටළු මොනවාද?

(j) උෂ්ණත්වය 20°C පවත්වා ඇති සංවෘත කාමරයක් තුළ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව 60% ක් වේ. කාමරය තුළ උෂ්ණත්වය 32°C දක්වා වැඩිවූයේ නම් සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය ගණනය කරන්න.

(03) ප්‍රිස්මයක ප්‍රිස්ම කෝණයන් අවම අවශ්‍යතා කෝණයන් සොයා ප්‍රිස්මය සෑදි ද්‍රව්‍යයේ චරිත අංකය සෙවීමට විද්‍යාගාරයේ දී චරිතාපලිමානය භාවිත කරයි.

(a) පරීක්ෂණය සිදු කිරීමට ප්‍රථම චරිතාපලිමානය සිල්ලාරු කළ යුතුයි. චරිතාපලිමානය සිල්ලාරු කිරීමේදී පහත පත් පත් ආකාරය සිල්ලාරු කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(i) යෝජනාව

(ii) සමාන්තරතාවය

(iii) ප්‍රිස්ම මේසය

AL API (PAPERS GROUP)

(b) පිරුමාරු කරනු ලැබූ දූරේක්ෂයේ උපතෙතේ නාභිය දුර 4cm සහ උපතෙත හා අවතොන අතර පරතරය 20 cm නම්

(i) උපතෙතේ සිට හරස් කම්බිවලට ඇති දුර සොයන්න.

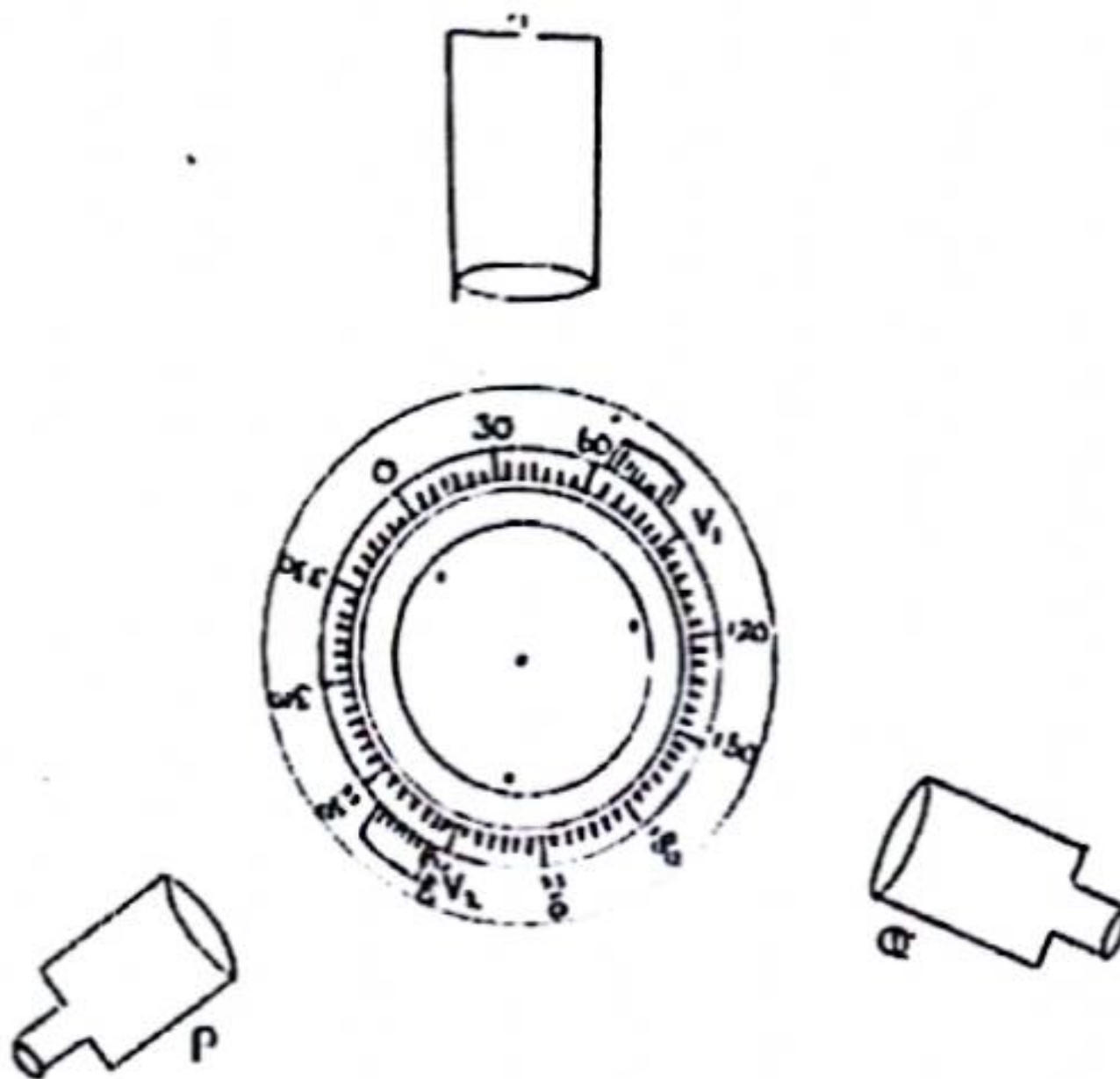
(ii) පිරුමාරු කරන ලද දූරේක්ෂයේ ඇස නැඟීමට වඩාත් සුදුසු ස්ථානයට උපතෙතේ සිට පවතින දුර සොයන්න.

(c) (i) පිරුමාරු කරනු ලැබූ සමාන්තරතාවයේ කාළය හා දිත් පිහිටි අතර පරතරය තුනෙන් එක ප්‍රමාණයේ සැලකේ කානින.

- (ii) සමාන්තරතා තුළින් ලබාගන්නා දික් සිදුරේ ප්‍රතිබිම්භය නැති කරමි පටුරට ලබාගැනීමට හේතුව කුමක් ද?

91-92-93

- (d) (i) වර්ණාවලිමානයේ ප්‍රිස්ම මෙසය මට්ටම් කිරීම සඳහා සකසා ඇති අවස්ථාවේ සමාන්තරතයෙන් නිකුත් වන ආලෝක කිරණ දූරේක්ෂය වෙත ලබාගන්නා ආකාරය පහත රූපයේ ඇඳ දක්වන්න.

- (ii) දූරේක්ෂය තුළින් පෙනෙන පරිදි ප්‍රිස්මයේ එක් පාෂෑයකින් පරාවර්තනය වූ ආලෝකයෙන් සෘජුණු දික් සිදුරේ ප්‍රතිබිම්භය පහත රූපයේ ආකාරයට දර්ශනය විය.

සැකසුම හා සම්බන්ධ දෝෂ මොනවා ද?

- (e) සිරුමෝ කරන ලද වර්ණාවලිමානය භාවිතයෙන් ප්‍රිස්ම ඉක්මනට ලබා ගැනීම සඳහා දූරේක්ෂය ජ ජ විකිටීමේ පරාසය විය V_1 හා V_2 වර්ණයන් පරිමාණවල පාඨාන පහත දැක්වේ.

දූරේක්ෂයේ පිහිටීම	P	Q
V_1 පරිමාණය	$55^{\circ}15'$	$175^{\circ}14'$
V_2 පරිමාණය	$279^{\circ}35'$	$39^{\circ}36'$

ප්‍රස්ථාපයේ වර්තන කෝණය සොයන්න.

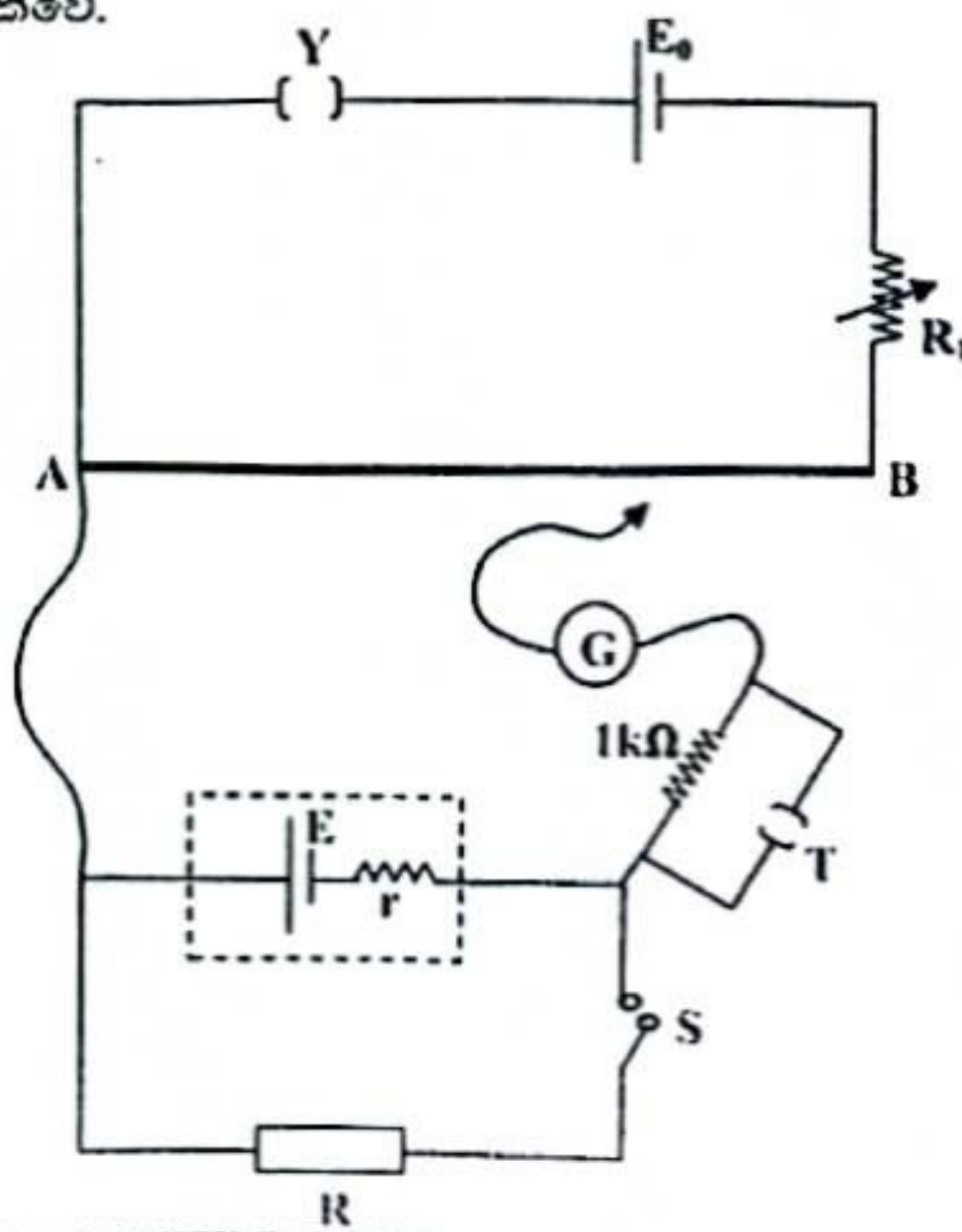
- (f) (i) අවම අපගමන පිහිටීමේ දූරේක්ෂය පවතින වීර ලබාගත් පාඨාකයන්, දූරේක්ෂය හා සමාන්තරතාවය එක එල්ලේ පිහිටන වීර ලබාගත් පාඨාකයන් පහත දැක්වේ.

දූරේක්ෂයේ පිහිටීම	V_1 පරිමාණය	V_2 පරිමාණය
අවම අපගමන පිහිටීම	$280^\circ 25'$	$100^\circ 20'$
දූරේක්ෂය හා සමාන්තරතාවය එක එල්ලේ පිහිටීම	$234^\circ 25'$	$54^\circ 20'$

අවම අපගමන කෝණය ගණනය කරන්න.

- (ii) (e) හා f(ii) හි ලබාගත් අගයන් ඇසුරෙන් ප්‍රිස්මය සෑදි ද්‍රව්‍යයේ වර්තන අංකය සොයන්න.

- (04) විභවමානය භාවිතාකර කෝණයක අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය සෙවීමේ පරීක්ෂණයක් සඳහා භාවිතා කරන පරිපථයක් පහත දැක්වේ.

පරිදි විද්‍යාත්මක තලය F හි පිහිටි ප්‍රතිරෝධය r ප්‍රත්‍යාවර්ත කළයුතු වන්නේ නිවැරදිව කිවීමට අවශ්‍ය කරන අගය වූ සඳහා R_1 විද්‍යුත් ප්‍රතිරෝධය තෝරන්න.

(1) S විවෘත අවස්ථාවේදී සංතුලන දීර්ඝය

(2) S සංවෘත අවස්ථාවේදී සංතුලන දීර්ඝය

අවස්ථා 6 කට සංතුලන දීර්ඝයේ ලබාගන්නා ලදී.

(a) විභවජනක භාවිතා කරන පෙට්ටියක නිශ්පාදනය අනුපාතය ලක්ෂණය කළයුතු ද?

(b) විභවජනක කම්බියක නිශ්පාදනය අනුපාතය ලක්ෂණය කළයුතු ද?

(c) විභවජනක කම්බිය සඳහා වඩා සුදුසු කම්බියක් තෝරා ගන්නා ලදී. ඒ ඇයි?

(d) $1 \text{ k}\Omega$ ප්‍රතිරෝධය නිවැරදිව අවබෝධය කළයුතු ද?

(e) පරිපථය නිවැරදිව සම්බන්ධ කළ පසු සංතුලන දීර්ඝය ලබාගැනීමේදී එබඳු අනුකූලතාවයක් කරන අනුපාතය පිළිබඳව දෙක කුමක් ද?

1.

2.

(f) R_1 විද්‍යුත් ප්‍රතිරෝධයේ අගය යම් අගයක පරාසයක් තුළ වුව විභවජනක කම්බියේ විභව අනුපාතය K නම් එම අවස්ථාවේදී

(1) S විවෘත විට සංතුලන දීර්ඝය I_1 නම් E සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න.

(2) S සංවෘත විට සංතුලන දීර්ඝය I_2 නම් E , R , r හා K අගය සම්බන්ධතාව ලබාගන්න.

(g) අනුපාත $f(1)$, (2) අවස්ථා භාවිත කර I_1 හිදී පමණක් I_2 ප්‍රත්‍යාවර්ත කිවීමට අවශ්‍ය ප්‍රකාශනය ලබාගන්න.

(h) අනෙක් පරාමිතිය වන්නේ $R = 18\Omega$ නම් r හි අගය
පෙන්වන්න.

(i) S විවෘත අවස්ථාවේදී සාමාන්‍ය දිශාව පෙන්වන්න. එය පෙන්වන්න.

(j) එම අවස්ථාවේදී සාමාන්‍ය දිශාව පෙන්වන්න. එය පෙන්වන්න.
(පෙන්වන්න) කුමක් ද?

AL API (PAPERS GROUP)

කො/විශාකා විද්‍යාලය, කොළඹ - 05

Co / Visakha Vidyalaya, Colombo - 05

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර(උසස් පෙළ) විභාගය, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

භෞතික විද්‍යාව
Physics

13- ශ්‍රේණිය - තෙවන වාරය 2024 ඔක්තෝබර්
Grade -13 - 3rd Term Test

පැය තුනයි මි. 10
Three hours and 10 min

01 S II

B-කොටස-රචනා

* ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (05) (a) උස්කුලක් පෘථිවි තාරාණ්‍ය චාරිත්‍රය ගමන් කිරීමට නිශ්චය යුතු අවශ්‍යතාවය ලියා දක්වන්න.
- (b) ස්කන්ධය m වන උස්කුලක් අරය r වන පෘථිවි තාරාණ්‍ය V වේගයෙන් ගමන් කරයි. උස්කුල මත ක්‍රියා කරන සමල බලය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- (c) ලක්ෂ්මි ස්කන්ධ දෙකක් අතර ඔරුක්වාකර්ෂණ බලය පිළිබඳ නිව්ටන් නියමය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා පති පද හඳුන්වන්න.
- (d) අපේ සෞරග්‍රහ මණ්ඩලයේ වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහන රාජ්‍යයේ දක්වා ඇත. ග්‍රහලෝක පෘථිවි තාරාණ්‍ය උපරිම ගමන් කරන්නේ යැයි සැලකෙමු. දිනේ ඇති නොපැහැදිලි ග්‍රහ ලෝකයේ පරිමාව අරය $4.5 \times 10^9 \text{ km}$ වන අතර පති වේගය 5.4 kms^{-1} වේ. නොපැහැදිලි ග්‍රහ ලෝකයේ ඔරුක්වාකර්ෂණ බලය සෞරග්‍රහ මණ්ඩලයේ අප ප්‍රකාශනය සමාන නොවනුයේ ඇති ලක්ෂ්මි ස්කන්ධයක වෙනස් ඇති කරන බලය සමාන යැයි සලකන්න. ඔරුක්වාකර්ෂණ නියතය $G = 6.7 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2 \text{ kg}^{-2}$ වේ.
- (i) සෞරග්‍රහ මණ්ඩලයේ මූල ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.
- (ii) ග්‍රහලෝකවල පරිමා ප්‍රායෝගිකව පෘථිවි තාරාණ්‍ය නොවේ. ඒවා අලිප්සාකාර හැඩයක් වන නොපැහැදිලි ග්‍රහලෝකයේ ග්‍රහණ දක්වා ඇති වේගය සහ දුර අලිප්සාකාර පරිමා (ආකාරය) ලක්ෂ්මි අදාළ අගයන් වේ. අලිප්සාකාර පරිමා ඇතම ලක්ෂ්මි අගයන් සමාන වේ. $4.6 \times 10^9 \text{ km}$ වේ. ඇතම ලක්ෂ්මියේ ඊට වේගය සොයන්න.
- (e) සූර්යයාගේ ස්කන්ධය ඉහත ගණනය කළ මුද්‍රා සෞරග්‍රහ මණ්ඩලයේ ස්කන්ධයට සමාන යැයි සැලකෙමු. සූර්යයාගේ ස්කන්ධයෙන් 90% හයිඩ්‍රජන් පාෂාණයක් සමන්විත වේ. සූර්යා වගින් නිකුත් කරන ශක්ති ප්‍රතිශතය ඇති හයිඩ්‍රජන් පාෂාණය පිළිගත ප්‍රතික්‍රියාවල නිකුත් කරන ශක්තිය වේ.

(i) + (ii) = 2 marks

- (i) ප්‍රතික්‍රියාවේ දෙවන ස්කන්ධය වෙනස $4.8 \times 10^{-24} \text{ kg}$ වේ. පිළිගත ප්‍රතික්‍රියාවල නිකුත් කරන ශක්තිය සොයන්න.
- (ii) සූර්යා සතු මුළු හයිඩ්‍රජන් පාෂාණ දහනය වී අවසන් වූ පසු ඊට වර්ෂයක සිදු වේ. සූර්යා නිකුත් කරන ශක්ති ප්‍රතිශතය සූර්යා වගින් දහනය කරන හයිඩ්‍රජන් පාෂාණයේ මුළු ස්කන්ධය $6 \times 10^{24} \text{ kg s}^{-1}$ වේ. සූර්යාගේ ජාල කාලය සොයන්න.

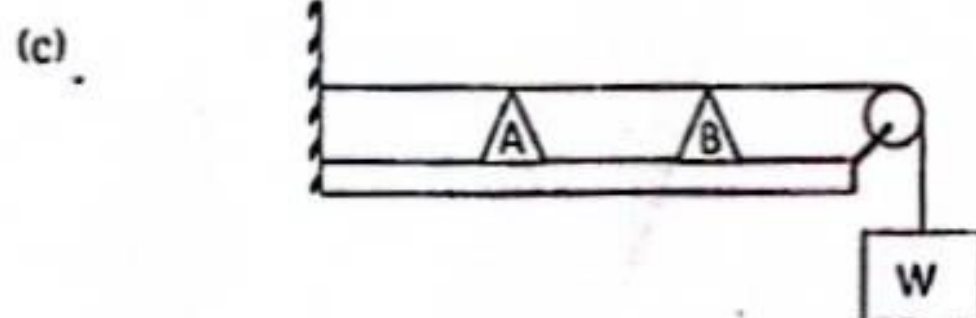
- (i) අප අන්නා ක්විරපට් චන්ද්‍රාකිණියේ වැටුපත් සහන දක්වා ඇත. එහි ඇති තරු චන්ද්‍රාකිණියේ චෛත්‍යය වටා භ්‍රමණය වේ. චන්ද්‍රාකිණියේ මුළු ස්කන්ධයෙන් 90% ක්ව $1.64 \times 10^{30} \text{ m}$ අරය තුළ ප්‍රදේශයේ පවතී. මෙම අරය ඇති පටියක් තුළ ගමන් කරන තරුවක වේගය $2.4 \times 10^5 \text{ ms}^{-1}$ වේ. මෙම තරුව මත ක්‍රියාකරන ගුරුත්වාකර්ෂණ බලය කේන්ද්‍රයේ සිට මෙම තරුවේ පටිය දක්වා ඇති සියලුම ස්කන්ධයන්ගේ එකතුවට සමාන කේන්ද්‍රයේ ඇති ලකමිය ස්කන්ධයක් මගින් ඇති කරන බලයට සමාන වේ.

- ක්විරපට් චන්ද්‍රාකිණියේ ස්කන්ධය සොයන්න.
- තරුවක සාමාන්‍ය ස්කන්ධය අගන (d)(i) කොටසේ සඳහන් කළ සූත්‍රයෙන් ස්කන්ධය සොයා ගැනීම සලකා ක්විරපට් චන්ද්‍රාකිණියේ ඇති තරු ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- ක්විරපට් චන්ද්‍රාකිණියේ ඇති දිවන තරුලත් අප ස්කන්ධය අගන ගණනය කළ චන්ද්‍රාකිණියේ ස්කන්ධයට වඩා අඩුය. මෙම දිවන ලපයෙහි කරගෙන විශ්ලේෂණය ඇති අඳුරු ස්කන්ධය (Dark matters) යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.

- (ii) (a) ගන්තිය, විස්තාරය හා කම්පන කලාව පිළිබඳ ව සලකමින් ප්‍රගම්න තරංගයක හා ස්ථාවර තරංගයක අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

- (b) ඇඳි තත්ත්වයක් හරි මැදින් කම්පනය කිරීමේදී ඇතිවන n වන ලපවිහානයේ සංඛ්‍යාතය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබාගන්න.

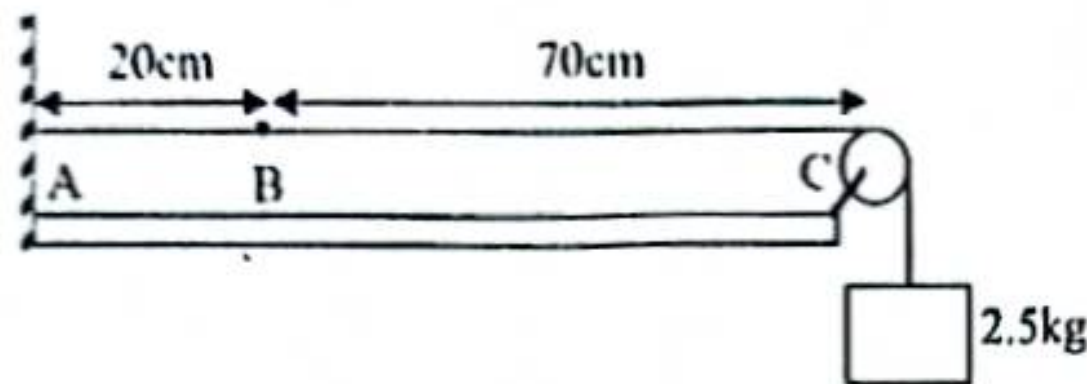

වැලයේ දැක්වෙන්නේ තරස්කඩ ධ්‍රැවයක් 1 mm^2 වන තත්ත්වයක් තිරස් සවිකර ඇති ආකාරයයි. කප්පිය සැහැල්ලු හා සුමට වේ. A හා B අඩංගු අතර දුර 50 cm කි. මෙම තත්ත්වය සෑම විටම ලබාදෙන්නේ A හා B හි හරිමැදින් කම්පනය කරන ලදී. එවිට සුළු ලැබෙන අනුයාත ලපවිහාන දෙකක සංඛ්‍යාතයන් 300 Hz හා 420 Hz විය.

- තත්ත්ව 300 Hz සංඛ්‍යාතයෙන් කම්පනය වන විට එය කම්පනය වන්නේ කීපවිට ප්‍රසංවාදයෙන් ද?
- තත්ත්වේ මූලිකතානයේ සංඛ්‍යාතය හා මූලිකතානයේ තරංග අයාමය සොයන්න.
- තත්ත්වේ ආතතිය 36 N නම් තත්ත්වය සඳා ඇති ද්‍රව්‍යයේ සනත්තය කොපමණ ද?
- තත්ත්වය යොදා ඇති භාරය වෙනස් කර A, B අතර පරතරය 60 cm වන සේ සකසා තත්ත්වය සරසුලත් සමග කම්පනය කළ විට නුගැසුම් 5 ක් නිරීක්ෂණය විය. එම භාරය වෙනස් නොකර තත්ත්වය දිග 70 cm වන ලෙස A හා B සිරුරාල කළ විට ද ඇසුරු නුගැසුම් සංඛ්‍යාතය 5 විය. සරසුලත් සංඛ්‍යාතය සොයන්න.
- මෙම තත්ත්වය යොදා ඇති භාරය හා දිග වෙනස් කර තත්ත්ව 200 Hz සංඛ්‍යාතය සමග කම්පනය කළ විට නුගැසුම් දෙකක් නිරීක්ෂණය විය. භාරය වෙනස් නොකර තත්ත්වය ලැක්ෂණය 100°C කින් වැඩි කර සරසුල සමග තත්ත්වය එකවිට කම්පනය කිරීමේදී ඒවා අනුනාද විය. තත්ත්වය සඳා ඇති ද්‍රව්‍යයේ රේඛීය ප්‍රසාරණතාව සොයන්න.

(d) දැඩි තන්තුවක W නියත බරක් ඇති වස්තුවක් වැද්දා එය නිශ්චල නිල්වන සංගුණකයෙන් තනිවනවා යයි. එවිට තන්තුව (AB) පසු 3 ක් සාදනින් තනිවනවා වේ. අන්තර්ගතය සම්පූර්ණයෙන් 3 වැනි ක් වූ විට තන්තුව (AB) පසු 7 ක් සාදනින් තනිවනවා වේ. වස්තුවේ සංයුක්ත සන්නිවේදන බලය කුමක්ද. (විච්ඡිද්ධ ආසන්න දෑම ස්ථාන දෙකකට පමණ දෙන්න.)

(e) හරස්තල වර්ගඵල සමාන 20 cm ක් දිග AB තනිවනවා 70 cm ක් දිග BC තනිවනවා සමානව නොවන 90 cm ක් දිග හිටි නිල් AC තනිවනවා සාදා එහි එක් කෙළවරක් අනෙක් කෙළවරක් අනෙක් කෙළවර සාදාලීම සුළු කළයුත්තේ මෙය 2.5 kg ක ස්කන්ධයක් වැද්දා ඇත. තන්තුව සම්පූර්ණ නිශ්චල හා විවෘත වන සිටින තනිවනවා දිග නොසැලකිය හැකි තරම් කුඩා යැයි සලකන්න. (AB හි ඒකක දිගක ස්කන්ධය $1 \times 10^{-4} \text{ kgm}^{-1}$), (BC හි ඒකක දිගක ස්කන්ධය $4 \times 10^{-4} \text{ kgm}^{-1}$)

- සන්ධියේ නිෂ්පන්දයක් ඇති වන සේ ඇතිවිය හැකි ස්ථාවර තරංගයේ අවම ප්‍රස්ථාරය සොයන්න.
- අනෙක් එක් එක් කොටස තුළ (AB, BC) උපරිම තරංග ආයාමය සොයන්න.
- ඇතිවිය හැකි ස්ථාවර තරංගයේ අවම සංඛ්‍යාතය කොපමණ ද?

7) (a) (i) පෘෂ්ඨික ආතතිය අර්ථ දක්වන්න.

(ii) පෘෂ්ඨික ආතතියේ ඒකක හා මාන සඳහන් කරන්න.

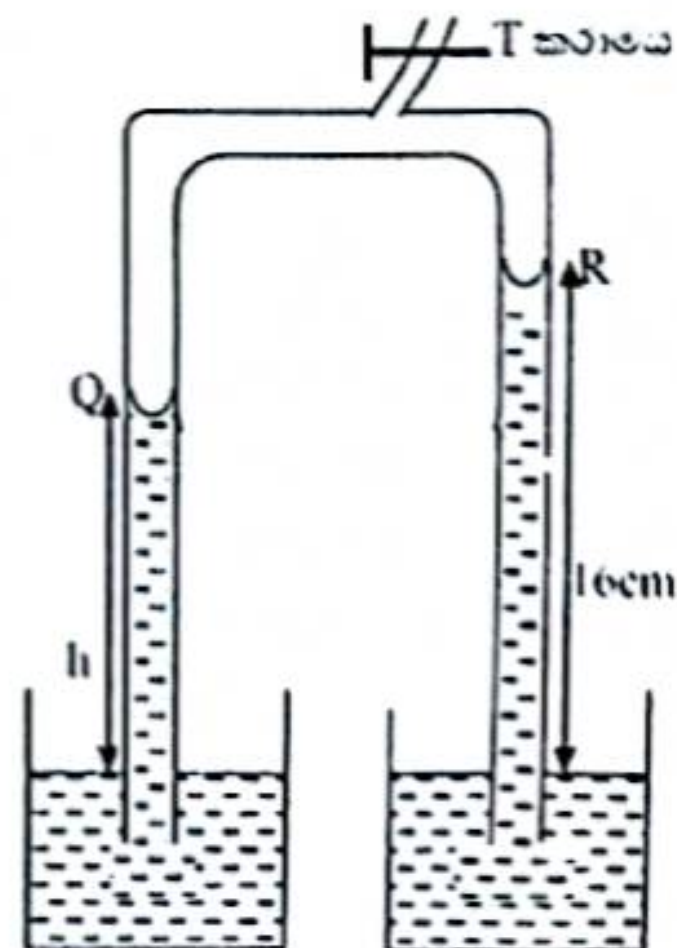
(b) තේතික තලයක් ද්‍රවයක් තුළ ගිල් වූ විට ස්පර්ශ කෝණය සුළු කෝණයක් වන ද්‍රව තලය දීමේ ඉහළ යයි. (තේතික උද්ගමනය)

මෙම සංසිද්ධිය,

- ද්‍රව මාවතයේ දෙපැත්තේ පිටත අන්තරය සැලකීමෙන්
- ද්‍රවය මත ක්‍රියා කරන බල සැලකීමෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(c) උපරිකතය සමග පෘෂ්ඨික ආතතිය විචලනය වන අයුරු ප්‍රස්ථාර ගත කරන්න.

(d) රූපයේ දක්වා ඇති හෙයාර් උපකරණයේ Q හා R බවටල අනෙකුත්තර විෂ්කම්භ පිළිවෙලින් 0.22 mm හා 0.24 mm වූවා වේ. R බවටල පහළ කෙළවර ජලයේ ගිල්වා ඇති අතර Q බවටල පහළ කෙළවර සන්නිවේදන 800 kgm^{-1} ද පෘෂ්ඨික ආතතිය $2.2 \times 10^{-2} \text{ Nm}^{-1}$ ද වන ද්‍රවයක ගිල්වා ඇත. කණය භාවිතයෙන් මෙම බව තුළ පාතය ඉවත් කරන විට පහතර අවස්ථාවකදී R බවටල තුළ ජල මට්ටම ඉහළට චලනය වනවා වනවා 16 cm ක ඉහළ කැන ගිවුණි.

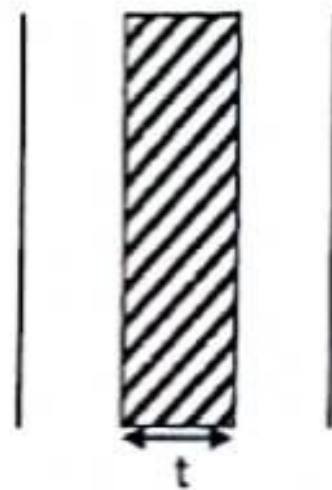

එවිට Q බවටල තුළ ද්‍රව මට්ටම ඉහළට චලනය වනවා කොපමණ දුරක් (h) ඉහළින් පවති ද? (ද්‍රවය සන්නිවේදන 1000 kgm^{-1} ද පෘෂ්ඨික ආතතිය $7.2 \times 10^{-2} \text{ Nm}^{-1}$ ද උපයෝගී කරගන්න.)

(e) සමත් අඛණ්ඩ පිටිවීමේදී අඛණ්ඩ සහ පාදකිත ආකෘති සම්පූර්ණයෙන්ම පාදක කොටස්වල පාදක ආකෘති බවට හැරවී යයි. පාදක/පටක කොටස් සාන්ද්‍රණය 1000 kg m^{-3} ද පාදකිත ආකෘති $2.5 \times 10^{-2} \text{ Nm}^{-1}$ ද වන සමත්වලින් සෑදූ විෂ්කම්භය 1.4 cm හා පාදකයේ දිග $16 \mu\text{m}$ වන සමත් අඛණ්ඩ පිටිවීමේදී එහි පාදක කොටස් අවශ්‍ය පිටිවෙන වේගය සොයන්න.

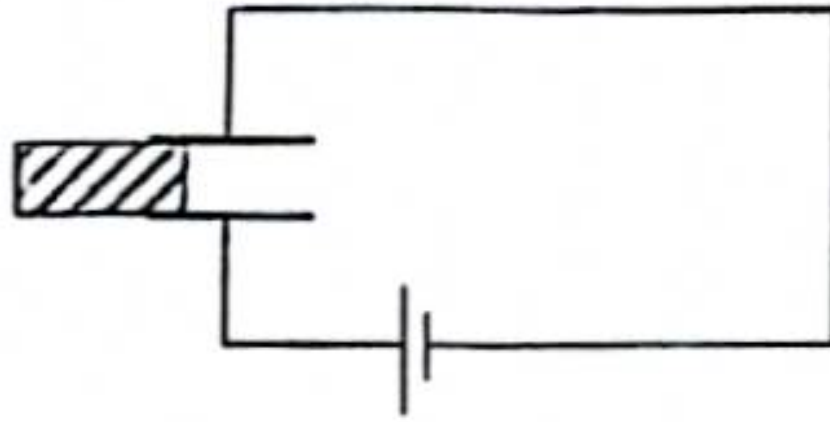
(f) දත්විකම්භ කඳාවක දිග 4 cm ද පළල 1.5 cm ද සාන්ද්‍රණ 0.2 cm ද වේ. එහි කලා සිරස් විහිටන සේ ද දිග දිගට නිරස්ව විහිටන සේ ද සංවේදී දෘඪ භාගික තන්තුවකින් සිරස්ව එල්ලා පාදක ලබා ගන්න. ලදී, ඉන්පසු කඳාවේ හරි අඩක් ජලය තුළ සිටින සේ කඳාව ජල තීරයක් තුළට ඇතුළු කරනු ලැබේ. එවිට ලැබුණු දෘඪ භාගි පාදකය පළමු අවස්ථාවේ ආව පාදකයට සමාන විය. අවස්ථා දෙක සඳහා බල වැරද සටහනක් ඇඳ ජලයේ පාදකිත ආකෘති ගණනය කරන්න. (ජලයේ ඝනත්වය 1000 kg m^{-3} ස්පර්ශ කෝණය ශුන්‍ය යයි ද සලකන්න.)

- (08) (a) (I) පාරවිද්‍යුත් නියතය K වන ද්‍රව්‍යයකින් ධාරිත්‍රකයක තහඩු අතර මධ්‍යයය පුරවා ඇත. එහි ධාරිතාවය (C) සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා සංකේත හඳුන්වන්න.
- (II) තහඩු අතර වාතය සමන්විත සමාන්තර තහඩු ධාරිත්‍රකයක තහඩු දෙක අතර පරතරය d වේ. සන්නම් t වන සන්නායක තහඩුවක් රූපයේ පරිදි ධාරිත්‍රකයේ තහඩු අතර තබා ඇත.

- (1) ඉහත ධාරිත්‍රකය තුළ විද්‍යුත් බල රේඛා පවතින ආකාරය ඇඳ දක්වන්න.
 - (2) ධාරිත්‍රකයේ තහඩු අතර විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර නිව්‍යතාවයේ විචලනය ප්‍රස්තාරයක් මගින් පෙන්වුම් කරන්න.
 - (3) සන්නායක තහඩුව මධ්‍යයේ කැබ්මට් පෙර ධාරිත්‍රකයේ ධාරිතාවය C නම්, සන්නායක තහඩුව තැබූ පසු ධාරිත්‍රකයේ ධාරිතාව (C') සඳහා ප්‍රකාශනයක් දී ඇති සංකේත ඇසුරින් ගොඩනගන්න.
- (b) (I) අනාපෝෂිත ධාරිත්‍රකයක් බාහිර විභව සැපයුමකට සම්බන්ධ කළ විට $10 \mu\text{A}$ සාමාන්‍ය ධාරාවක් (Average current) 100 ms ක් තුළ ගලා යිය පසු ධාරිත්‍රකයේ තහඩු අතර විභව අන්තරය 5 kV වේ. ධාරිත්‍රකයේ ධාරිතාව ගණනය කරන්න.
- (II) ධාරිත්‍රකයේ බාහිර වී ඇති විද්‍යුත් ගන්ධිය සොයන්න.
 - (III) ධාරිත්‍රකය, විභව සැපයුමකට අවන් කර 25Ω ප්‍රතිරෝධකයකට සම්බන්ධ කර එම ධාරිත්‍රකය විචුම්භක කරනු ලැබුවද නම් විචුම්භකය විටෙදී ගලා යන ද්‍රව්‍යීය ධාරාව ගණනය කරන්න.
 - (IV) ධාරිත්‍රකය විචුම්භකය විටෙදී කාලය සමඟ ධාරාව පවත්වා ගත හැකිවන ප්‍රධාන වාත කරන්න.

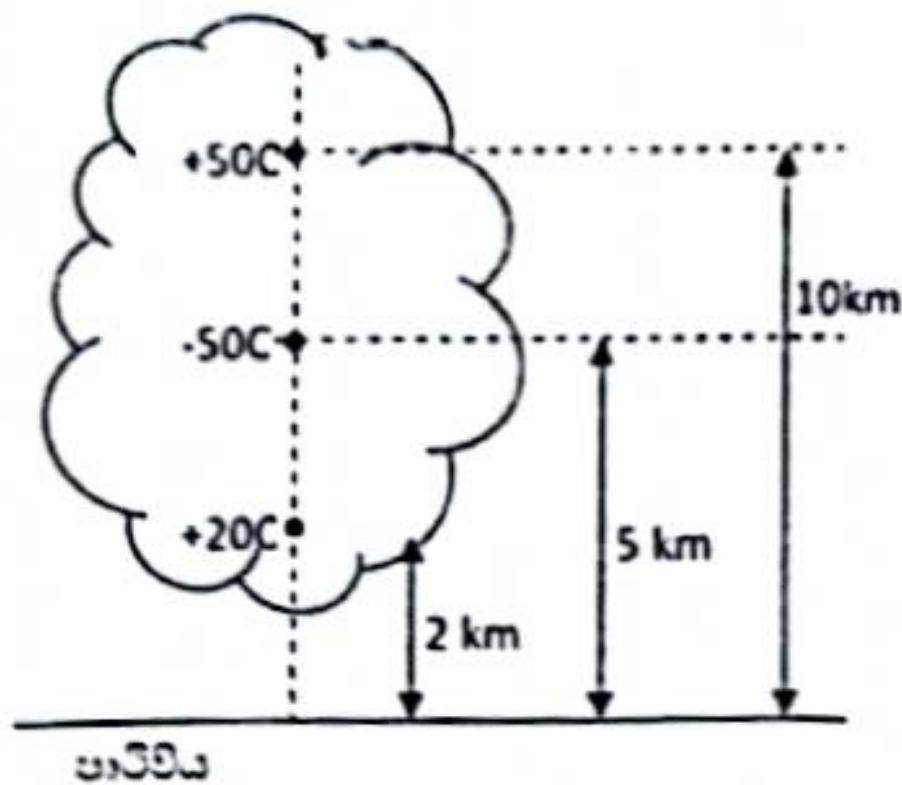
(c) සමාන්තර තනප්පි ධාරිත්‍රකයක තනප්පි අතර පරතරය (d) $8.85 \times 10^{-12} \text{ m}$ වේ. ධාරිත්‍රක තනප්පිවල දිග 10cm හා පළල 1cm වේ.

- (I) රූපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි සාපේක්ෂ පාරවිද්‍යුතාව 9 ක් වූ පාරවිද්‍යුත් ද්‍රව්‍යයකින් ධාරිත්‍රකයේ මධ්‍යයය අර්ධයක් වන සේ පුරවා ඇත. එම ධාරිත්‍රකයට 100V විභව අන්තරයක් සපයා ඇත්නම් එහි තබවා වන විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රය සොයන්න.
- (II) එම ධාරිත්‍රකය සැපයුමෙන් ඒකලිත කිරීමෙන් පසු එහි පාරවිද්‍යුත් ද්‍රව්‍යය ඉවත් කරන ලදී. පාරවිද්‍යුත් ද්‍රව්‍යය ඉවත් කිරීමට සිදු කළ යුතු කාර්යය සොයන්න.
- (III) ඉහත (c) I හි සඳහන් කළ ධාරිත්‍රකයේ පාරවිද්‍යුත් ද්‍රව්‍ය 1cm කින් ධාරිත්‍රකය තුළට ඇතුළු කළේ නම්
 1. ධාරිත්‍රකයේ ධාරිතාවේ වෙනස් වීම සොයන්න.
 2. ඒ සඳහා කළ යුතු කාර්යය සොයන්න.

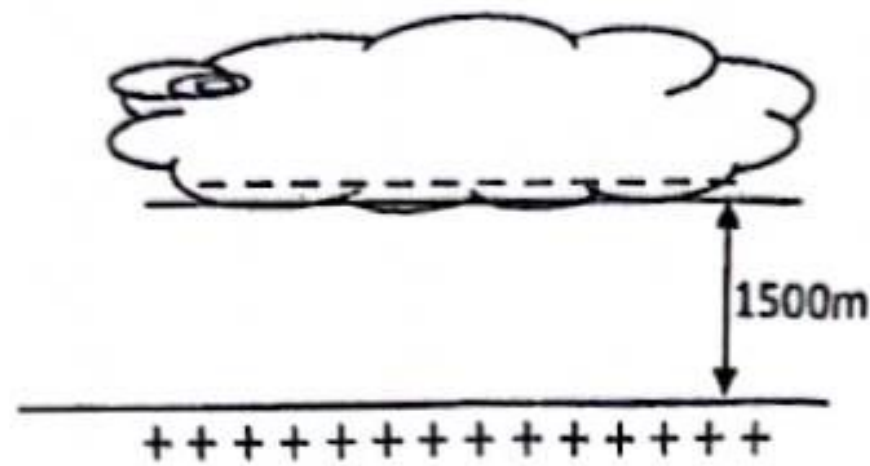
(d) රූපයේ දැක්වෙන්නේ අකුණු වලාවක ආරෝපණ ව්‍යාප්තියයි. පොළවේ සිට 10 km උසින් +50C ආරෝපණයක් ද, 5km උසින් -50C ආරෝපණයක් ද, 2 km උසින් +20C ආරෝපණයක් ද පවතී. සියලුම ආරෝපණ ලක්ෂ්‍යීය ආරෝපණ ලෙස සලකන්න.

$$\left(\frac{1}{4\pi\epsilon_0}\right) = 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2\text{C}^{-2}, \quad \epsilon_0 = 8.85 \times 10^{-12} \text{ C}^2\text{N}^{-1}\text{m}^{-2}, \quad \frac{1}{\epsilon_0} = 1.13 \times 10^{11} \text{ Nm}^2\text{C}^{-2}$$

- (i) ආරෝපණ තුන පිහිටි සිරස් රේඛාවේ පාඨවිය මත සිට 6km උසින් පිහිටි ලක්ෂ්‍යයක විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තීව්‍රතාවය සොයන්න. (ආරෝපණ මගින් පාඨවි පාඨවිය මත භෞමික ක්ෂේත්‍රය නොසලකා හරින්න.)
- (ii) පාඨවි පාඨවියේ සිට 6km උසින් සිරස් රේඛාවක් යටතේ විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තීව්‍රතාවය විචලනය වන ආකාරය ප්‍රස්තාරයක් ගත කරන්න.
- (iii) අකුණු වලාවේ විද්‍යුත් ඝාතය ගණනය කරන්න.

- (c) වලාකුළක් පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට 1500m උසින් පිහිටන විට එහි පහළම ලක්ෂ්‍යය විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තීව්‍රතාවය 400 kVm^{-1} වේ. වලාකුළේ පහළ පෘෂ්ඨයේ පෘෂ්ඨ චර්ජා ඝනත්වය 90 km^2 වේ. එම වලාකුළ අතුරු සැරයක් නිකුත් කිරීමට ආසන්නතම පරිදි, විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තීව්‍රතාවය 400 kVm^{-1} වන විට එහි විසර්ජනය සිදු වන බව පරීක්ෂණාත්මකව සොයාගෙන ඇත.

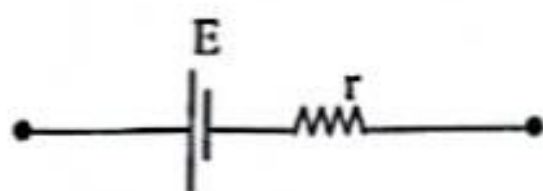
- වලාකුළ විසර්ජනය වීමට පෙර වලාකුළ හා පෘථිවි පෘෂ්ඨය අතර විභව අන්තරය සොයන්න.
- පෘථිවි පෘෂ්ඨය හා වලාකුළ අතර පද්ධතිය , සමාන්තර තනඩු ධාරිත්‍රකයක් ලෙස ආදර්ශනය කළ හැක. එහි ධාරිතාව ගණනය කරන්න.
- විසර්ජනය වීමට පෙර වලාකුළේ පවතින සෘණ ආරෝපණ ප්‍රමාණය සොයන්න.
- 100ms ක් තුළ වලාකුළ විසර්ජනය වේ නම්, විසර්ජනය වීමේ මධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රතාවය සොයන්න.

(09) (A) පහත කෝෂයේ අග්‍ර අතර විභව අන්තරය

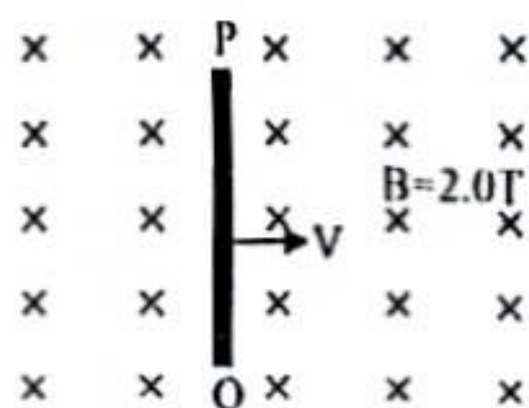
(1) පරිපූර්ණ වෝල්ටී මීටරයකින්

(2) අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය 1000Ω වන වෝල්ටී මීටරයකින් මනිනු ලැබූ විට

පාඨාංක පිළිවෙළින් 1.5V හා $\frac{1500}{1001}\text{V}$ විය.

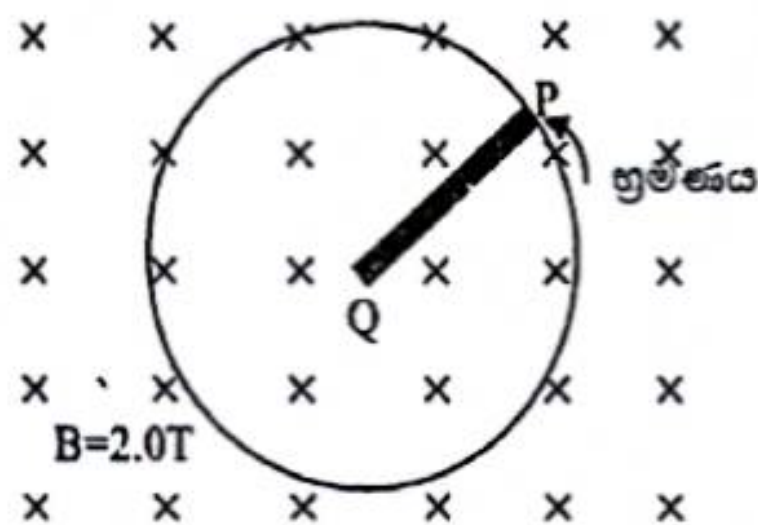

- E හා r සොයන්න.
- විදුලි පන්දම් බලබයකට වි.ගා.බ. 1.5V වූ සර්වසම කෝෂ දෙකක් ශ්‍රේණිගතව යෙදූ විට බලබය 0.625W ක්ෂමතාවයෙන් ක්‍රියාත්මක විය. එවිට බලබය හරහා විභව අන්තරය 2.5V විය.
 - එක් එක් කෝෂයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය සොයන්න.
 - මිනිත්තු 5 ක කාලයක් බලබය දල්වා තැබුවහොත් එක් එක් කෝෂයෙන් ජනනය වන විද්‍යුත් ශක්තිය ගණනය කරන්න.
- 3.0V වි.ගා.බ ක් ලබා ගැනීම සඳහා සන්නායක දණ්ඩක් චුම්බකභ්‍රාව සහත්වය 2.0T වූ ඒකාකාර චුම්බක ක්ෂේත්‍රයක් තුළ චලනය කරන අවස්ථාවක් පහත දක්වා ඇත.

- (i) දණ්ඩේ දිග 10cm නම් ඉහත වි.ගා.බ ලබා ගැනීමට දණ්ඩ පලනය කළ යුතු වේගය කොපමණ ද?
- (ii) Q ට සාපේක්ෂව P හි විභවය $+q - q$ සඳහන් කරන්න. එය ලබා ගැනීමට භාවිත කළ නියමය ලියා දක්වන්න.

(d) ඉහත දණ්ඩ රේඛීයව චලිත කරනවා වෙනුවට ඉහත චුම්භක ක්ෂේත්‍රය තුළම ඒකාකාර කෝණික ප්‍රවේගයෙන් චාම්චර්තව Q වටා භ්‍රමණය කරන අවස්ථාවක් සලකන්න.

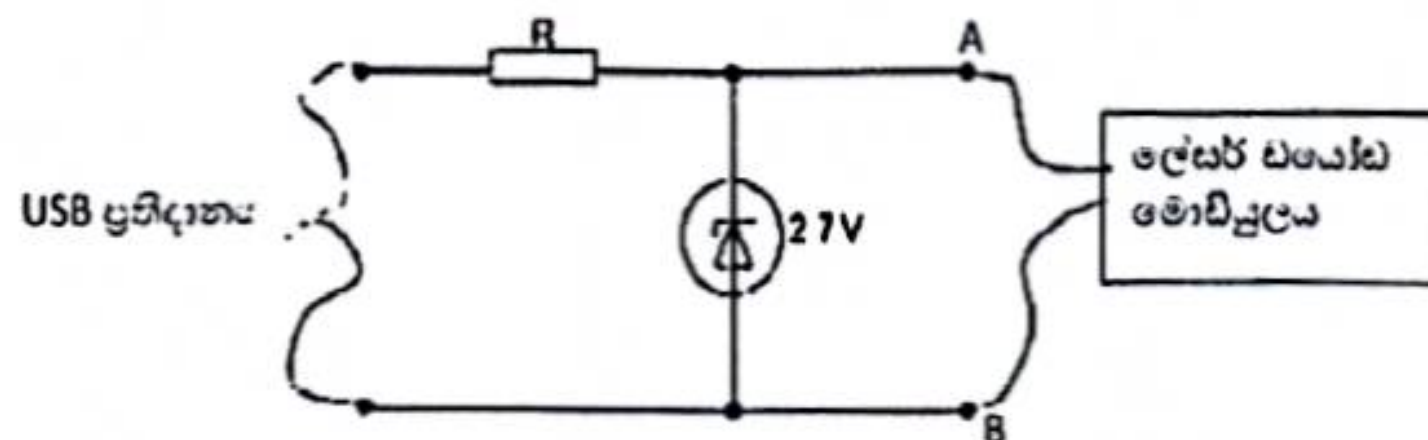

දණ්ඩේ කෝණික ප්‍රවේගය ω ද දිග L නම්

- (i) දණ්ඩ එක් වටයක් භ්‍රමණය වීමේදී ජේෂ්‍යය වන චුම්භක ස්‍රාවය (Φ) කොපමණ ද?
- (ii) උර්ධ්ව නියමය ප්‍රකාශනයක් ලෙස ලියා දක්වා ඉහත අවස්ථාවේදී දෙකෙළවර ප්‍රේරිත වි.ගා.බ. හි විශාලත්වය E සඳහා ප්‍රකාශනයක් B , L හා ω ඇසුරෙන් ලබාගන්න.
- (iii) 3.0V වි.ගා. බලයක් ලබාගැනීම සඳහා දණ්ඩ භ්‍රමණය කළ යුතු කෝණික වේගය කොපමණ ද?
- (iv) මෙම අවස්ථාවේදී Q ට සාපේක්ෂව P හි විභවය $+q - q$

(B) (I) සෙන්නර් ඩයෝඩයක් පෙර නැඹුරු කළ විට සාමාන්‍ය pn සන්ධි ඩයෝඩයකට සමාන වේ. සෙන්නර් ඩයෝඩය පසු නැඹුරු අවස්ථාවේදී ක්‍රියා කිරීමට අධිකව මාත්‍රණය කරන ලද අර්ධ සන්නායක යොදා ගනු ලැබේ.

- (i) සෙන්නර් ඩයෝඩය භාවිත කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ කුමක් ද?
- (ii) ලැප්ටොප් පරිගණකයක (PC) USB ප්‍රවේශකින්න (Socket) ලබා ගන්නා විභව සැපයුම, ලේසර් ඩයෝඩ මොඩියුලයකට සැපයීම සඳහා 2.7V ක සෙන්නර් වොල්ටීයතාවයක් සහිත සෙන්නර් ඩයෝඩයක් භාවිත කරන ආකාරය පහත පරිපථ සටහනෙන් දැක්වේ.

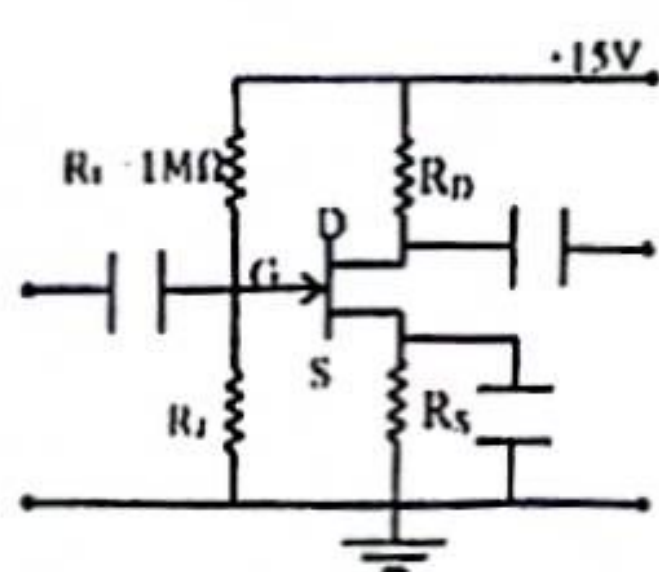

USB ප්‍රතිදානය හා ලේසර් ඩයෝඩ මොඩියුලය සඳහා පහත අංශයන් සඳහන් කර ඇත.
 ලේසර් ඩයෝඩ මොඩියුලය තුළින් ගමන් කළ යුතු ධාරාව $= 88\text{mA}$
 USB පෙත්තුවේ සැපයුම වොල්ටීයතාව $= 4.40\text{V} - 5.25\text{V}$

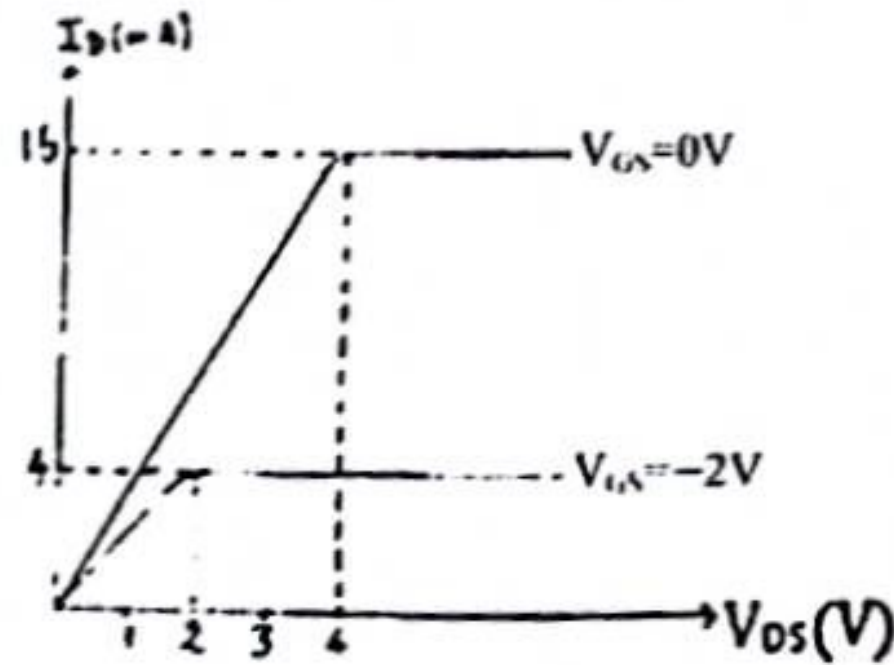
- (a) USB සැපයුම් පෝල්ට්‍රියාතාව $4.4V$ වන විට සන්නිවේදන සැපයුමක ධාරාව $10mA$ වේ. ලෙසට සැපයුම පෝල්ට්‍රියාතාව A හා B හි සන්නිවේදන සැපයුමක R ප්‍රතිරෝධයේ අගය කුමක් ද?
- (b) ලෙසට සැපයුම පෝල්ට්‍රියාතාව පරිපථයෙන් විසන්ධි කළ විට සන්නිවේදන සැපයුමක ධාරාව කුමක් වේ?
- (c) USB සැපයුම් පෝල්ට්‍රියාතාව $4.40V$ සිට $5.25V$ දක්වා විචලනය සඳහා ක්ෂණිකව $\frac{1}{8} W$, $\frac{1}{4} W$ හා $\frac{1}{2} W$ වන සන්නිවේදන සැපයුමක අගය, ඉන්පසුව පරිපථය සඳහා අදාළ වන සන්නිවේදන සැපයුමක කුමක්දැයි ගණනය කර පෙන්වන්න.

- (2) (a) npn හා pnp ලෙස ද්විමූල සන්ධි ප්‍රාන්තිස්ථර (BJT) වර්ග දෙකක් පවතී. එසේම n-JFET හා P-JFET ලෙස එක මූල ක්ෂේත්‍ර ආවරණ ප්‍රාන්තිස්ථර (UJT) වර්ග දෙකක් පවතී. BJT හා UJT වල වෙනස් ලක්ෂණ පැවතියද ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ සමාන ලක්ෂණ ඇත.
- (i) ඉලෙක්ට්‍රොනික පරිපථවල ප්‍රාන්තිස්ථර භාවිත වන අවස්ථා දෙකක් ලියන්න.
- (ii) npn හා n-JFET ප්‍රාන්තිස්ථර පරිපථ සමගත් ඇද අගු නම් කරන්න.
- (iii) npn හා n-JFET ප්‍රාන්තිස්ථරවල ලක්ෂණ 3 ක් සඳහන් කරන්න.
- (iv) npn හා n-JFET ප්‍රාන්තිස්ථරවල ප්‍රතිදාන ලක්ෂණික වක්‍ර ඇද ප්‍රදේශ නම් කරන්න.
- (v) වර්ධක පරිපථවල පහත සඳහන් ප්‍රාන්තිස්ථර භාවිත කරන විට, සඳහන් කර ඇති සන්ධි පෙර නැඹුරු කළ යුතු ද? නැතහොත් පසු නැඹුරු කළ යුතු ද යන්න සඳහන් කරන්න.
- (1) npn ප්‍රාන්තිස්ථරයේ පාදවල විවේචන සන්ධිය
- (2) n-JFET ප්‍රාන්තිස්ථරයේ pn සන්ධිය

- (b) JFET වර්ධක පරිපථයක් හා V_{DS} සමඟ I_D ප්‍රස්ථාරය පහත පෙන්වා ඇත.

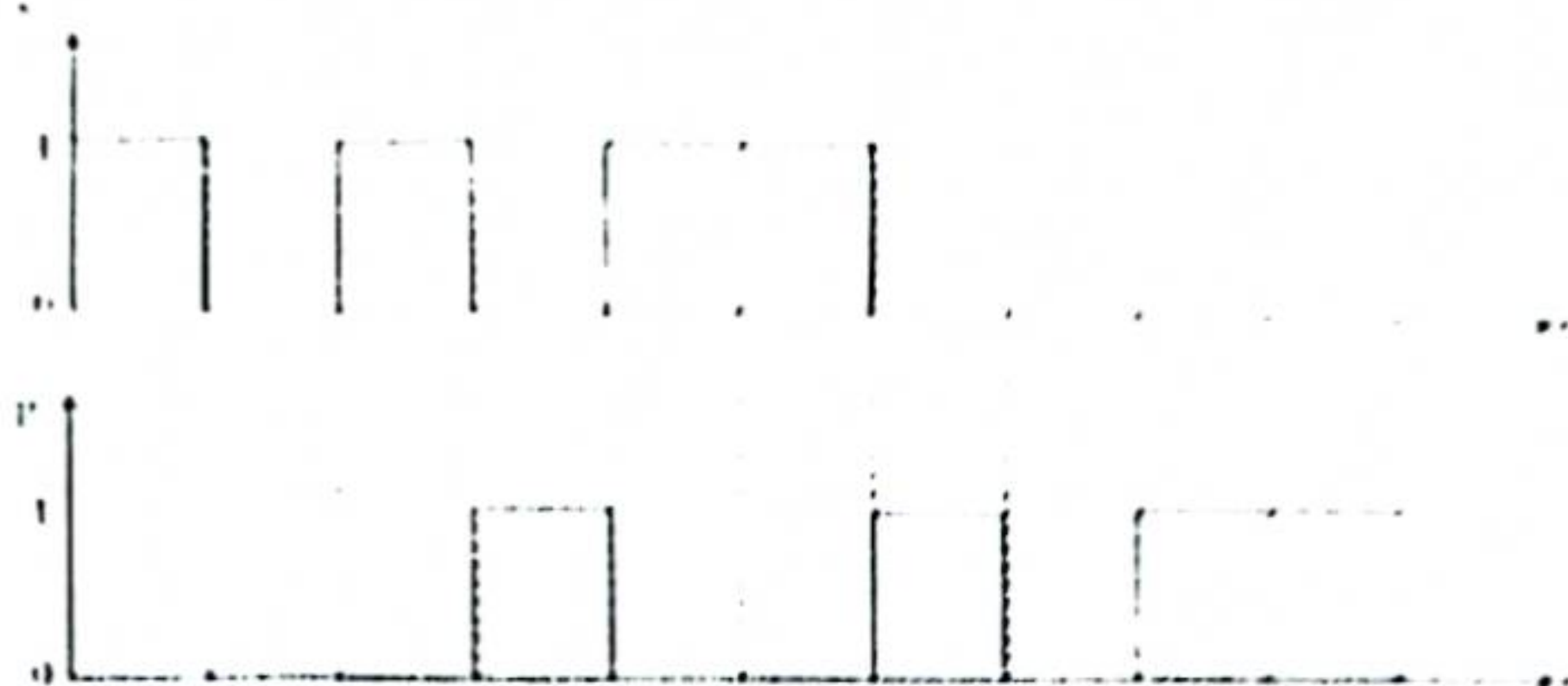

රූපය I

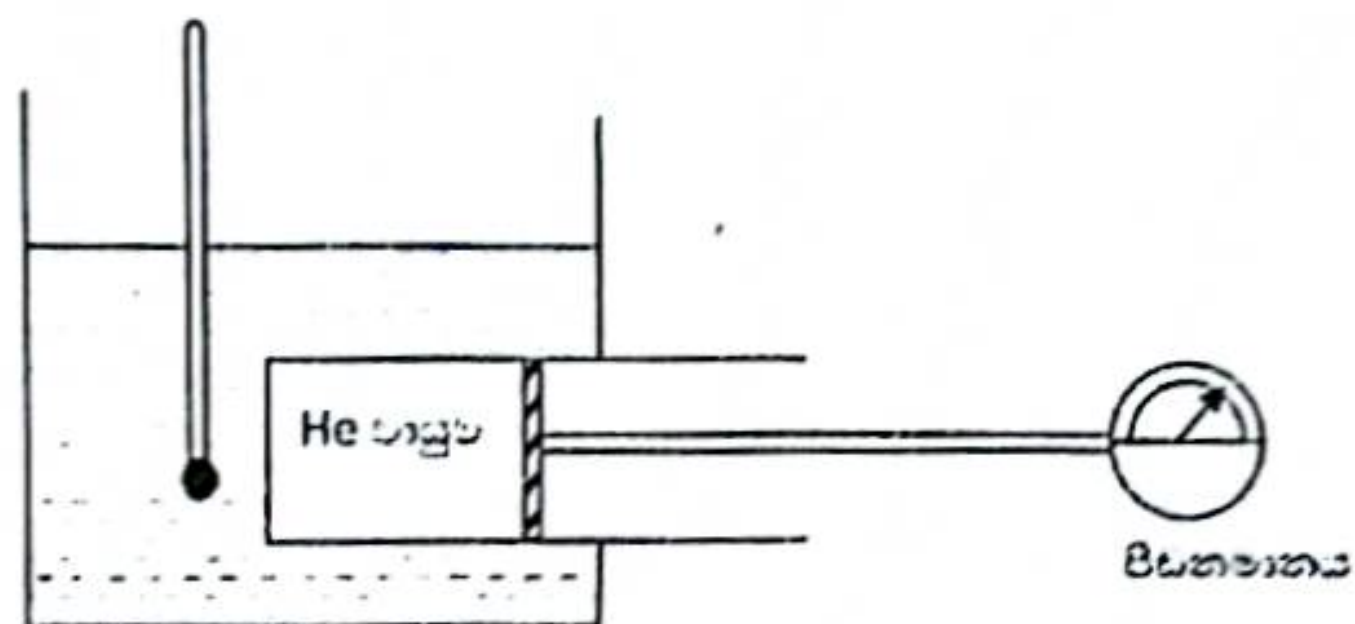

රූපය II

- (i) $V_{GS} = 0V$ විට අවම කෙටනුම් සැපයුම පෝල්ට්‍රියාතාව කුමක් ද?
- (ii) $V_{GS} = -2V$ හා $V_{DS} = 5V$ විට සන්නිවේදන ධාරාව (I_{DS}) කුමක් ද?
- (iii) $V_{GS} = 5V$, හා $V_{GS} = -2V$ $I_D = 4mA$ හා $V_D = 8V$ විට R_1 , R_D හා R_S හි අගයන් කුමක් විය යුතුද?
- (c) ප්‍රතික පහත පරිපථයක ලෙස පිළිපොල භාවිත කරයි.
- (i) NOR ද්වාරය සඳහා S-R පිළිපොල පරිපථය ඇ. R, S, Q, $\bar{Q}$ ලකුණු කරන්න.
- (ii) S-R පිළිපොල සන්නිවේදන පහත ලියන්න.
- (iii) පහත S හා R සැපයුම ඇ. Q ප්‍රතිපෝෂක කළ යුතු පරිපථයක් සාදන්න.

(10) (A) ;

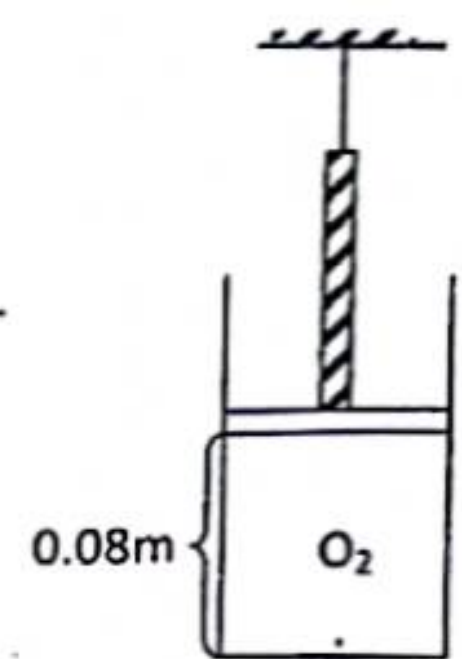
- (a) රූපසටහනේ පෙන්වා ඇති පරිදි He භායු සමෘද්ධි ස්වල්පයෙන් තොර අවුල පිස්ටනයක් යෙදූ සිලින්ඩරයක් තුළ සිරකර ඇත. ඖනිත තාප සැපයුමක් මගින් පල විකිරය තුළ උෂ්ණත්වය වෙනස් කරයි. භායුවේ පරිමාව 0.05 m^3 හා අතර ආරම්භයේ භායු 27°C උෂ්ණත්වයක පවතී. එවිට පීඩන පාඨාංකය $1.2 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. (He භායුවේ මවුලික ලෙස ගැසිරෙන බව සලකන්න. $R = 8.3 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, He භායුවේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය $= 4 \text{ g}$ භායුවේ උෂ්ණත්වය උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය මගින් දැක්වේ. (ප්‍රසාරණතාව නොසලකා හැරිය හැකි ද්‍රව්‍යයකින් සිලින්ඩරය සහ පිස්ටනය සෑදූ ඇත.)
- පිස්ටනය තුළ ඇති He භායුව තුළින් භායු නියමයකට එකතුව ගැසිරේ ද? (නියමය ලියා දක්වන්න.)
 - He භායුවේ උෂ්ණත්වය 47°C දක්වා අහළ නැංවූ විට භායුවේ පීඩනයේ නව අගය තුළින් ද?
 - 27°C උෂ්ණත්වයේදී සිලින්ඩරය තුළ ඇතැම් He භායු මවුල ගණන කොපමණ ද?
- (b)
- සිලින්ඩරය තුළ පවතින He භායු අණු මගින් ඇතුළත පීඩනයක් ඇතිවන්නේ කෙසේ ද?
 - මවුලික භායු සමීකරණය සහ පැලන් භායුයේ සමීකරණය ඇසුරින් භායුවේ මවුල ගණන තීරණය කළ විට $\sqrt{C_V}$ $\sqrt{\frac{3RT}{M}}$ බව දක්වන්න.
 - 27°C උෂ්ණත්වයේදී He භායු අණු මවුල ගණන තීරණය කළ විට කොපමණ ද?
- (c)
- ගැසිරීමේ නියමය හා පැලන් නියමය ඇසුරින් භායු සලකා පවසන සමීකරණය ලබාදෙන්න.

(ii) ඉහත ඇටවීමේ අවල විස්තෘතය වෙනුවට සමාන සැකැල්ල සර්වත්රයෙන් තොර විස්තෘතයක් යොදා උෂ්ණත්වය 27°C සිට 47°C දක්වා ඉහළ නැංවූ විට පීඩන ශාතයෙන් දැක්වෙන පාඩමක $1.4 \times 10^4 \text{ Pa}$ විය. සිලින්ඩරය තුළ ඇති වායුවේ නව පරිමාව කුමක් ද? (He වායුව මවුල ප්‍රමාණය වෙනස් නොවන බව සලකන්න.)

(iii) මෙම He වායුව සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කර ඒ වෙනුවට ආරම්භයේ පැවති උෂ්ණත්වයේ හා පීඩනයේ පවතින වෙනිතොත් වසායනික ක්‍රියා නොකරන වායු වර්ග 3 ක් සිලින්ඩරය තුළට යෙදූ විට එක් එක් වායුවේ මවුල ප්‍රතිශතය 10%, 20% හා 70% නම් 0.05 m^3 පරිමාව තුළ එක් එක් වායුවේ ආවේන පීඩනයන් සොයන්න.

(iv) He වායුව පමණක් සිලින්ඩරය තුළ පවතින විට සහ වායු වර්ග තුන පමණක් සිලින්ඩරය තුළ ඇතිවිට, පීඩනය (P) නිරපේක්ෂ උෂ්ණත්වය (T) සමඟ වෙනස්වීම එකම ප්‍රස්ථාරයක අඳින්න. නම් කරන්න. (පරිමාව නියතව පවතින බව සලකන්න.)

(d) ඉහත සඳහන් කළ සිලින්ඩරය ජල බඳුනෙන් ගෙන ඒ තුළ ඇති He වායුව ඉවත් කර රූපයේ පරිදි 0.08 m උසකට O_2 වායුව පුටවා ඇත්තේ ප්‍රසාරණතාව නොසලකා හැරිය හැකි ද්‍රව්‍යයකින් තැනූ බර පිස්ටනයක් සහිත සිලින්ඩරය සිරස් කර තත්ත්වකට සම්බන්ධ කිරීමෙනි. පිස්ටනයේ හරස්කඩ වර්ගඵලය 1 m^2 සහ වායුගෝලීය පීඩනය $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. සිලින්ඩරය තුළ පීඩනය $9 \times 10^5 \text{ Pa}$ සහ 27°C උෂ්ණත්වය වේ. (O_2 වායුව පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව සලකන්න.)

- (i) තත්ත්වයේ ආතතිය ගුණය නම් පිස්ටනයේ බර සොයන්න.
- (ii) සිලින්ඩරය තුළ අඩංගු වී ඇති O_2 මවුල හා අණු ගණන සොයන්න.
($N_A = 6.023 \times 10^{23}$, O_2 හි සා.අ.ස් = 32g)
- (iii) 27°C උෂ්ණත්වයේදී අඩංගු වී ඇති O_2 වායු අණුවක මධ්‍යයන චාලක ශක්තිය කොපමණ ද? ($K =$ බෝල්ට්ස්මාන් නියතය $= 1.38 \times 10^{-23} \text{ JK}^{-1}$)

(B) (a) අධි සංඛ්‍යාත විද්‍යුත් චුම්බක තරංග යම් ලෝහ පෘෂ්ඨයක් මතට පතිත වීමට සැලැස්සූ විට එම ලෝහ පෘෂ්ඨයෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන මුක්ත වී එම ඉලෙක්ට්‍රෝන චාලක ශක්තිය සහිතව ගමන් කරයි. මෙම ක්‍රියාවලිය ප්‍රකාශ විද්‍යුත් ප්‍රචාරණය ලෙස හඳුන්වයි. වර්ෂ 1887 හයිනරිච් හර්ට්ස් විසින් මෙය මුල්වරට සොයා ගන්නා ලදී.

- (i) ප්‍රකාශ විද්‍යුත් ආවරණය අන්වේෂණය කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි සැකැස්මක නම් කරන ලද රූප සටහනක් අඳින්න.
- (ii) නියත නිව්ටනාචයක් සහ සංඛ්‍යාතයක් ඇතිව පතිත වූ ආලෝකය සඳහා ඉලෙක්ට්‍රෝන අතර විභව අන්තරය (V) සමඟ ප්‍රකාශ විද්‍යුත් ධාරාව I විචලනය පෙන්වීම සඳහා ප්‍රස්ථාරයක් අඳින්න.
- (iii) ඒවා විභව අන්තරය තුනට වඩා ධාරාවක් පෙන්වයි. මෙයට හේතුව කුමක් ද?
- (iv) නැලඹුම් විභවය යනු කුමක් දැයි හඳුන්වන්න.

(b) තරංග ආයාමය 300 nm වූ ආලෝකය, කාර්යය 2.46 eV වන සෝඩියම් පෘෂ්ඨයක මතට පතිත කරන ලදී. එයින් ඉලෙක්ට්‍රෝන මුක්ත වී ප්‍රකාශ විද්‍යුත් ධාරාව ඇති විය.

- (i) සෝඩියම් පෘෂ්ඨයක විවේචනාත්මක වන ආලෝකයක වලංගු වීමේ චාලක ශක්තිය සොයන්න.
- (ii) තරංග ඉලෙක්ට්‍රෝනවල නැලඹුම් විභවය සොයන්න.
- (iii) සෝඩියම් සඳහා කාර්යාලිත වන ආලෝකයේ අවම වර්ණාවේගය සොයන්න.

- (c) (i) ඉහත ප්‍රකාශ ආලෝකයෙන් නිපදවන ඉලෙක්ට්‍රෝන වල උපරිම වේගය කොපමණ ද?
- (ii) ඉලෙක්ට්‍රෝන වල න්‍යූණ ආකෘතිය සැලකිය යුතු වන විට ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්භ හානි කර ස්පර්ශ දැලිස ව්‍යුහය හා පරමාණු අතර පරතර පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමට හැකියාව පවතී. ඉහත ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්භයේ ධ්‍රැවණයේ න්‍යූණ ආකෘතිය කොපමණ ද?

(ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ස්කන්ධය $= 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$, ප්ලාන්ක් නියතය $= 6.6 \times 10^{-34} \text{ Js}$ $1 \text{ eV} = 1.6 \times 10^{-19} \text{ J}$
 ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපය $= 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$, ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $= 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$)

- (d) Na පාෂාණය මතට තරඟ පාසාමය 300nm ආලෝකය පතිත කරන ලද්දේ 5W ක්ෂණිකවත් ඇති ලේසරයක් මගින් වේ.
- (I) තත්පර 1 කදී ලේසරයෙන් පිට වන ආලෝක ශක්ති ප්‍රවේගය කොපමණ ද?
- (II) ලේසරයෙන් පිටවන ශක්තියෙන් 20% ක ප්‍රමාණයක් පමණක් Na පාෂාණයෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන මුක්ත කිරීමට දායක වේ නම් ඉලෙක්ට්‍රෝන මගින් ඇති වූ ධාරාව කොපමණ ද?

AL API (PAPERS GROUP)

AL API

PAPERS GROUP